

SEPTEMBER 2018 WAS IK IN ETHIOPIË IN EEN PLAATS ARBA MINCH (DE NAAM BETE-
KENT 40 BRONNEN). DAARVANDAAN REDEN WE NAAR EEN DORP HOOG IN DE BERGEN.
VANUIT HET 'NIETS' KWAMEN ER TALLOZE MENSEN AANGELOPEN NAAR EEN GROTE
KERKZAAL MET GOLFPLATEN DAK. UITEINDELIJK ZAT DE ZAAL VOL MET NAAR SCHATTING
400 MENSEN.

DE AVOND ERVOOR HAD IK ME - GEÏNSPIREERD DOOR DE NAAM ARBA MINCH - VOORBE-
REID OP DE GESCHIEDENIS UIT JOHANNES 4: DE VROUW BIJ DE BRON. IK HEB TOEN
GEPREEKT OVER DE ENE BRON DIE NODIG IS OM EEN ZINVOL LEVEN TE LEIDEN. MIJN
INSTEK WAS: ONS HART IS ONRUSTIG - BLIJFT OP ZOEK - TOTDAT HET RUST VINDT IN
GOD (NAAR AUGUSTINUS).

Uit welke bron put jij?

• door Gerard Hoddenbagh

Enkele bronnen

Voordat we naar de geschiedenis uit Joh.4 kijken, noem ik eerst een paar bronnen waaruit we zouden kunnen putten om 'gelukkig' te worden: huwelijk, gezin, carrière, studie. Maar ook geld, macht, seks. En niet te vergeten je mobieltje, internet... Of je huis, keuken, vakantie, auto en dergelijke dingen. Allemaal zaken die je een tijdelijke kick kunnen geven en je even gelukkig kunnen maken. Maar al gauw ontdek je dat je weer iets nieuws nodig hebt om gelukkig te zijn, toch...?

Anderen gaan weer voor een bepaalde ideologie om een vervuld leven te hebben. Weer anderen zoeken het in godsdiensten zoals de islam, het boeddhisme en het hindoeïsme. En wat te denken van een bepaalde kerkelijke traditie, of...?

God zegt in Jeremia het volgende: "Mij, de bron van levend water, hebben zij verlaten om zich bakken uit te hakken, lekkende bakken die geen water houden"(Jer.2:13). Kortom, onze dorst wordt nooit echt gelest, ons hart blijft onrustig, blijft op zoek naar het ultieme geluk. Hoe krijgen we dan dat leven dat God bedoeld heeft? Waar is het te vin-

den? Wie kan ons dat geven? Wat moeten we ervoor doen? We gaan samen kijken naar Johannes 4 en naar de ontmoeting die de Heer heeft met de Samaritaanse vrouw.

Wie is deze vrouw?

Ze komt uit Sichar, een stad in Samaria. Ze voelt zich afgevozen, aan de kant gezet, eenzaam. Ze is een verschoppeling.

Ben ik nog wel gewenst? Is er nog iemand die met mij om wil gaan? Ze leeft in schande en in angst voor mensen. Haar leven is op een dood spoor. Het is als stilstaand water. Iemand heeft gezegd: *Ze had om elke vinger een man, maar dit heeft niet gewerkt, haar dorst bleef.*

Heeft haar leven nog wel zin en welk doel heeft ze nog? Maar, uiteindelijk ontmoet ze hier de zevende man, haar nieuwe Bruidegom, die haar leven zin en doel geeft.

Wat gebeurt er?

'Jezus moest door Samaria gaan', lezen we. Er is een andere weg, ook al is die langer, en Joden nemen die liever, want ze gaan bij voorkeur niet om met Samaritanen (:9). >>

Lees voor de oorsprong van de Samaritanen 2Kon.17:24-41. Ze beschouwen alleen de eerste vijf boeken van het OT als de Bijbel. Ze verwerpen de Psalmen en de Profeten; zie <http://www.wikiwand.com/nl/Samaritanen>

Een put kon soms meer dan 20 meter diep zijn. Degene die de put had gegraven, was vaak ook de eigenaar van de put en naar zijn naam werd de put genoemd, vandaar de woorden: 'Onze vader Jakob die ons die put heeft gegeven' (Gen.33:18-20 ; 48:22; Joz. 24:32; Joh.4:5,6).

Een bron is heel diep en alleen bereikbaar via een lang touw door een gat in het zachte kalksteen. Er ligt een steen op de put om te voorkomen dat er een dier invalt en het water bederft. De emmer was vaak van dierenhuid gemaakt zodat hij niet kon breken.

Overigens andersom ook (Luk.9:53). Maar de Heer heeft deze vrouw op het oog, vandaar. 'Distance means nothing when someone means everything'- afstand is niet belangrijk als iemand alles voor je betekent. Hij gaat bij de bron zitten: de enige echte Bron naast de bron. Water was moeilijk te krijgen. Daarom staat de waterbron vaak symbool voor het leven zelf. Is haar lege kruik wellicht een afspiegeling van haar lege, zinloze, doelloze bestaan? De Heer is alleen, de discipelen doen inkopen. Een privé ontmoeting dus.

Het tijdstip

Volgens de meeste uitleggers is het omstreeks het middaguur. Sommigen denken aan 6 uur 's morgens of 6 uur 's avonds. Ik houd het op het 12.00 uur 's middags. De vrouw komt alleen, op een moment waarop ze waarschijnlijk niemand anders bij de bron aan zal treffen. Mijdt ze de andere vrouwen vanwege haar verleden?

Het initiatief

Jezus opent het gesprek met een korte vraag: *Geef Mij te drinken*. Een Jood die een gunst aan een Samaritaan vraagt en nog wel aan een vrouw. Ondenkbaar.

Wie is Hij?, zal ze denken. Zijn antwoord op haar onuitgesproken vraag luidt: *Als u de gave van God kende en Wie Hij is - de gave is niet los verkrijgbaar van de Gever - die tot u zegt: Geef Mij te drinken, dan zou u aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven*.

Met dit antwoord wekt de Heer haar nieuwsgierigheid op. Haar reactie is begrijpelijk. Hij heeft geen puttemmer en de

put is diep en...!

Maar Jezus gaat verder. Hij boort haar diepe verlangen naar 'bevrediging' aan, naar een vervuld leven en zegt, terwijl Hij naar de bron van vader Jakob wijst: *Teder die van dit water drinkt, zal weer dorst hebben; maar ieder die drinkt van het water dat Ik - en nu wijst Hij op zichzelf - hem zal geven, zal in eeuwigheid geen dorst hebben; maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een bron van water dat springt tot in het eeuwige leven*'.

De ene bron

Inderdaad, alle bronnen die de wereld biedt, al zijn het er 40 zoals in Arba Minch, bevredigen nooit helemaal. Die ene bron, Jezus, is genoeg.

Nu is niet alleen haar nieuwsgierigheid gewekt, maar ook haar intense verlangen naar een totaal veranderd leven. *Er zit in deze woorden een weergalozes muziek; wonderbare muziek uit een verre hemelse wereld*' (Uit 'De Heilige Geest' door R.A. Torrey). Nu begint alles te borrelen bij de vrouw. Haar ogen krijgen weer hoop en glans. Ze hunkert, ze voelt aan dat er iets verrassends staat te gebeuren en roept uit: *Heer, geef mij dat water, opdat ik geen dorst heb en ik niet meer hier kom om te putten*.

De zere plek

Maar dan... totaal onverwacht zegt Jezus: *Ga heen, roep uw man en kom hier*'.

Hij legt de vinger op de zere plek en maakt duidelijk waar de schoen wringt.

'Ik heb geen man', zegt ze. Het hoge woord is eruit. Dat lucht op. Eindelijk, ze is de schaamte voorbij.

Was ze vijfmaal getrouwd geweest, onvruchtbaar en daarom verstoten? Was ze ontrouw geweest? Waren haar mannen gestorven? We krijgen hier geen antwoord op. In ieder geval was ze nu niet getrouwd: *'die u nu hebt is uw man niet'*. Klare taal. En dat is nodig, ook in onze tijd. Zachte heelmeesters maken stinkende wonden.

Ze wordt ontmaskerd en zegt: *'Heer, ik zie dat U een profeet bent'*. Inderdaad, een profeet maakt het verborgene van het hart openbaar; alles wat iemand heimelijk beweegt, komt dan aan het licht.

Van het een komt het ander

Dan neemt het gesprek een wending. Wil ze haar dank uiten en is ze op zoek naar de juiste plaats van aanbidding? Jezus maakt haar duidelijk dat het niet van belang is waar je aanbidt - Samaria of Jeruzalem - maar dat de echte aan-

bidders worden gekenmerkt door *wie* en *hoe* ze aanbidden: *'God is een geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid'*.

Nu komt het tot een climax. Ze zegt: *Ik weet dat de Messias komt, die Christus wordt genoemd; wanneer Die is gekomen, zal Hij ons alles verkondigen.*

Jezus ontvouwt nu zijn ware identiteit en zegt: *Ik ben het, die tot u spreek!*

Is Deze niet de Christus?

Juist op dat moment komen de discipelen terug. Het gesprek is afgelopen. Ze verlaat haar watervat en gaat naar de stad en zegt: *Komt, ziet een mens die mij alles heeft gezegd wat ik heb gedaan. Is Deze niet de Christus?*

Ze is nu niet langer een gevangene of slachtoffer van haar verleden, maar ze is vrij. Er is ook voor haar betaald. Dat is de waarheid en niet haar gevoel, schuldgevoel of herinnering. Ze is voor haar geluk en vrede nu niet langer aangewezen op anderen of omstandigheden, maar de bron is binnen in haar. Haar dorst is geleest.

Ze kan niet zwijgen

De vrouw met een verleden wordt een mens met toekomst en met een boodschap. Zodra een lamp wordt aangestoken, geeft hij licht. En inderdaad: *'Velen nu van de Samaritanen uit die stad geloofden in Hem om het woord van de vrouw, die getuigde: Hij heeft mij alles gezegd wat ik heb gedaan'*.

En even later, nadat de Heer twee dagen bij hen was gebleven, lezen we: *'En er geloofden er veel meer om zijn woord; en zij zeiden tot de vrouw: Wij geloven niet meer op uw zeggen, want wijzelf hebben Hem gehoord en weten dat Deze waarlijk de Heiland van de wereld is.'*

De vrouw was zonder Christus een zendingsveld en is met Christus een zending geworden.

Uit welke bron put jij?

Is jouw geloof als een leeg watervat? Loop je iedere dag hetzelfde paadje naar de bron die nooit je dorst lest? Is het als stilstaand water? Borrelt het niet (meer)? Is het traditie en een sleur? Bestaat het uit in beton gegoten leerstellingen en dogma's en ervaar je het als een knellend harnas? Of is het fris en puur? Brengt het je tot aanbidding en zet het je in beweging? Zoek het niet in bronnen die verdrogen, maar zet je hart wijd open voor Jezus en laat je vullen met zijn Geest. ■

